Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0104

Politika hospodárskej súťaže – výročná správa za rok 2024

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. mája 2025 o politike hospodárskej súťaže – výročná správa za rok 2024 (2024/2079(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), najmä na jej články 101 až 109,

– so zreteľom na publikáciu Ursuly von der Leyenovej z 18. júla 2024 s názvom Európa má na výber – Politické usmernenia pre budúcu Európsku komisiu na roky 2024 – 2029,

– so zreteľom na správu Maria Draghiho z 9. septembra 2024 s názvom Budúcnosť európskej konkurencieschopnosti,

– so zreteľom na správu Enrica Lettu zo 18. apríla 2024 s názvom Oveľa viac než len trh,

– so zreteľom na osobitnú správu Európskeho dvora audítorov 21/2024 z 23. októbra 2024 s názvom Štátna pomoc v časoch krízy – Rýchla reakcia, ale nedostatky v monitorovaní vykonávanom Komisiou a nezrovnalosti v rámci na podporu cieľov priemyselnej politiky EÚ,

– so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (nariadenie ES o fúziách)[1],

– so zreteľom na článok 11 ZFEÚ, v ktorom sa stanovuje začlenenie požiadaviek ochrany životného prostredia do vymedzenia a uskutočňovania politík Únie a činností s ohľadom na podporu udržateľného rozvoja,

---

1 Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2004, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/139/oj.

– so zreteľom na článok 3 rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/591 zo 6. apríla 2022 o všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2030[1], v ktorom sa stanovuje, že dotácie škodlivé pre životné prostredie, najmä dotácie na fosílne palivá, by sa mali bezodkladne postupne rušiť,

– so zreteľom na rozsudky Súdneho dvora Európskej únie z 3. septembra 2024 vo veci C-611/22 P, Illumina/Komisia[2], z 10. septembra 2024 vo veci C-465/20 P, Európska komisia/Írsko a iní[3] a z 10. septembra 2024 vo veci C-48/22 P, Google a Alphabet/Komisia[4],

– so zreteľom na správu Komisie z roku 2024 s názvom Ochrana hospodárskej súťaže v meniacom sa svete – Dôkazy o vývoji hospodárskej súťaže v EÚ za posledných 25 rokov (Protecting competition in a changing world – Evidence on the evolution of competition in the EU during the past 25 years),

– so zreteľom na štúdiu s názvom Úloha obchodníkov s komoditami pri formovaní poľnohospodárskych trhov (The role of commodity traders in shaping agricultural markets), ktorú uverejnila tematická sekcia pre štrukturálne politiky a politiky súdržnosti v novembri 2024,

– so zreteľom na správu Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy z 20. decembra 2023 s názvom Správa o podiele ratingových agentúr na trhu: vydanie 2023 (CRA Market Share Report: 2023 edition),

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre hospodárske a menové veci (A10-0071/2025),

A. keďže súčasný náročný hospodársky, klimatický a geopolitický kontext, ktorý sa vyznačuje neistotou a nepredvídateľnosťou, si vyžaduje nový prístup k európskej konkurencieschopnosti a konkrétne stratégie na podporu hospodárskeho rastu;

B. keďže riadne presadzovanie rámca politiky hospodárskej súťaže EÚ vedie k nižším cenám, vyššej kvalite, väčšiemu výberu pre spotrebiteľov, rýchlejším inováciám a spravodlivejšiemu a odolnejšiemu hospodárstvu a chráni podmienky vstupu subjektov na

---

1 Ú. v. EÚ L 114, 12.4.2022, s. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/591/oj.

2 Rozsudok Súdneho dvora z 3. septembra 2024, Illumina/Komisia, C-611/22 P, ECLI:EU:C:2024:677.

3 Rozsudok Súdneho dvora z 10. septembra 2024, Komisia/Írsko a iní, C-465/20 P, ECLI:EU:C:2024:724.

4 Rozsudok Súdneho dvora z 10. septembra 2024, Google a Alphabet/Komisia, C-48/22 P, CLI:EU:C:2024:726.

vnútorný trh, pričom bojuje proti zneužívaniu dominantného postavenia, monopolom a praktikám narúšajúcim vnútorný trh;

C. keďže v Draghiho správe sa zdôrazňuje, že EÚ má širokú a diverzifikovanú priemyselnú inovačnú základňu so silnou komparatívnou výhodou v oblasti ekologických technológií, ale na zachovanie tejto výhody je potrebné vyvíjať trvalé úsilie; keďže v tejto súvislosti má zásadný význam začleňovanie klimatických a environmentálnych aspektov do politiky hospodárskej súťaže; keďže v Lettovej správe sa uvádza, že hlavným dôvodom klesajúcej konkurencieschopnosti Európy je nedostatočná integrácia EÚ v odvetviach financií, energetiky a elektronických komunikácií;

D. keďže politika hospodárskej súťaže EÚ by mohla prispieť k posilneniu odolnosti vnútorného trhu, ako aj k dosiahnutiu cieľov Európskej zelenej dohody, Digitálneho kompasu a Kompasu konkurencieschopnosti, pre ktoré má zásadný význam medzinárodná výmena a spolupráca;

E. keďže Komisia a vnútroštátne orgány na ochranu hospodárskej súťaže musia konať nestranne a objektívne, aby sa zachovala dôveryhodnosť politiky hospodárskej súťaže EÚ; keďže politická nezávislosť vnútroštátnych orgánov na ochranu hospodárskej súťaže je mimoriadne dôležitá na zabezpečenie nestrannosti a dôveryhodnosti politiky hospodárskej súťaže;

Všeobecné aspekty

1. domnieva sa, že cieľom právnych predpisov EÚ v oblasti hospodárskej súťaže je chrániť pred nadmernou koncentráciou a hromadením trhovej sily, a opätovne potvrdzuje úlohu politiky hospodárskej súťaže pri podpore účinnosti, inovácií a rastu, vytváraní rovnakých podmienok a ochrane spotrebiteľov tým, že sa zabezpečí, aby trhy zostali konkurencieschopné, účinné, dynamické a inovatívne a poskytovali široký výber vysokokvalitných výrobkov a služieb za spravodlivé ceny;

2. opakuje, že politika hospodárskej súťaže by mala prispievať ku všetkým politikám EÚ, najmä v oblasti udržateľnosti, energetiky, obrany a digitalizácie; víta záväzok Komisie vytvoriť nový rámec štátnej pomoci, ktorý bude sprevádzať Dohodu o čistom priemysle, aby sa tak zabezpečila konkurencieschopnosť prostredníctvom mobilizácie potrebnej verejnej podpory na energetickú transformáciu s cieľom dekarbonizovať priemysel EÚ a zároveň zabezpečiť, aby to nebránilo inováciám, nezvyšovalo ceny ani neznižovalo hospodársku súťaž na vnútornom trhu; opakuje, že štátna pomoc by nemala narúšať spravodlivú a účinnú hospodársku súťaž;

3. zdôrazňuje, že globálna sila a význam jednotného trhu EÚ nevyplývajú len z jeho vnútornej a vonkajšej konkurencieschopnosti,

ale aj z jeho schopnosti stanoviť spoločné normy a zaručiť územnú súdržnosť; konštatuje, že tvorcovia politík by zároveň mali náležite zohľadňovať medzinárodný regulačný a trhový vývoj, a vyzýva Komisiu, aby sa usilovala o pokračovanie dialógu a spolupráce na medzinárodnej úrovni, a to aj prostredníctvom dohôd o spolupráci druhej generácie, ktoré umožňujú účinnejšiu výmenu informácií medzi orgánmi hospodárskej súťaže, ako aj rozvoj vplyvu na politiku hospodárskej súťaže v globálnom meradle; zdôrazňuje význam Európskej siete pre hospodársku súťaž (ESHS) a vyzýva Komisiu, aby v tejto súvislosti uprednostňovala trvalý konštruktívny dialóg a spoluprácu na medzinárodnej úrovni; požaduje koordináciu medzi vnútroštátnymi orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže s cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže a zdôrazňuje potrebu posilniť spoluprácu medzi antitrustovými a inými odvetvovými regulačnými orgánmi;

Konkurencieschopná Únia

4. podporuje záväzok Komisie investovať do udržateľnej konkurencieschopnosti; víta dôraz, ktorý sa v Draghiho správe kladie na inovácie, investície, integráciu trhu, dekarbonizáciu a odolnosť, a zameranie Lettovej správy na integráciu, autonómiu a solidaritu; nabáda na politiky, ktoré podporujú inovácie, konkurencieschopnosť a udržateľný a inkluzívny rast;

5. zdôrazňuje potrebu koordinovanej, cielenej a skutočne európskej priemyselnej politiky na zvýšenie konkurencieschopnosti; konštatuje, že to nesmie viesť k dominantnému postaveniu na trhu alebo jeho zneužívaniu, k narušeniu cien ani k hospodárskej neefektívnosti, a poukazuje na potrebu účinných postupov kontroly fúzií;

6. domnieva sa, že každá poskytnutá štátna pomoc by mala byť v súlade s cieľmi politiky EÚ; berie na vedomie zámer Komisie poskytnúť usmernenia k zlučiteľnosti štátnej pomoci s hľadiskami inovácie, klímy a hospodárskej bezpečnosti, ako aj jej opatrenia na zníženie a postupné zrušenie dotácií na fosílne palivá podľa Dohody o čistom priemysle a nabáda členské štáty, aby zvážili zavedenie ďalších podmienok na získanie štátnej pomoci; žiada, aby sa spoločnostiam štruktúrovaným prostredníctvom daňových rajov mimo EÚ zakázalo prijímať štátnu pomoc; vyzýva Komisiu, aby preskúmala nedostatočnú harmonizáciu mechanizmov vracania finančných prostriedkov;

7. berie na vedomie správu Komisie, v ktorej sa uvádza, že koncentrácia trhu, prirážky a zisky sa za posledných 25 rokov zvýšili, zatiaľ čo dynamika priemyslu sa znížila napriek aktívnemu presadzovaniu práva hospodárskej súťaže; berie tiež na vedomie, že toto zvýšenie prirážok bolo spôsobené prerozdelením podielu na trhu medzi najväčšie firmy; ďalej konštatuje, že slabá úroveň hospodárskej súťaže má významný negatívny vplyv na spotrebiteľov, kúpnu silu a

konkurencieschopnosť podnikov EÚ a celkový hospodársky rast; pripomína, že pri uplatňovaní práva hospodárskej súťaže by malo byť ťažiskom zabezpečenie otvorených a konkurenčných trhov bez praktík narúšajúcich hospodársku súťaž;

8. poukazuje na to, že štátna pomoc sa čoraz viac využíva na podporu cieľov priemyselnej politiky; pripomína, že takáto pomoc, povolená podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ, nesmie nepriaznivo ovplyvniť obchodné podmienky ani spoločný záujem; upozorňuje na rozdielne fiškálne spôsobilosti členských štátov a varuje, že roztrieštená štátna pomoc vytvára nerovnaké podmienky; vyzýva Komisiu, aby monitorovala tieto účinky a zabezpečila integritu jednotného trhu, čo možno dosiahnuť prostredníctvom spoločného nástroja financovania európskej priemyselnej politiky, ako je Európsky fond pre konkurencieschopnosť, ako to navrhla predsedníčka Komisie von der Leyenová vo svojich politických usmerneniach; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa nezapájali do subvenčnej hospodárskej súťaže, ktorá len zhoršuje narušenia trhu, najmä pri financovaní podnikov, ktoré nie sú efektívne; usudzuje, že dočasné rámce štátnej pomoci nedokázali zabrániť ďalšej fragmentácii trhu, a konštatuje, že 77 % oznámenej štátnej pomoci pripadá len na dva členské štáty; požaduje prísnejšie monitorovanie oznamovania štátnej pomoci a posilnené podávanie správ o štátnej pomoci a transparentnosť v súlade s odporúčaniami Európskeho dvora audítorov;

9. zdôrazňuje význam dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu na financovanie projektov v rámci EÚ s cezhraničným rozmerom; zdôrazňuje, že dôležité projekty spoločného európskeho záujmu by mali mať skutočnú pridanú hodnotu EÚ, čo znamená, že by mali mať pozitívny vplyv na viac ako jeden členský štát; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili, aby bolo každé takéto oznamovanie štátnej pomoci dokončené najneskôr do šiestich mesiacov;

10. berie na vedomie odhad v Draghiho správe, že na ochranu konkurencieschopnosti EÚ je potrebných ďalších 800 miliárd EUR ročne; uznáva význam verejných a súkromných investícií v tejto súvislosti; zdôrazňuje, že rozpočet EÚ musí byť náležite pripravený na tento účel; považuje dokončenie únie úspor a investícií za dôležité pre mobilizáciu súkromných investícií, riešenie fragmentácie vnútorného trhu a podporu priemyselnej stratégie EÚ; uznáva naliehavú potrebu reforiem spolu s účinným vykonávaním troch oblastí činnosti uvedených v Draghiho správe: i) preklenutie inovačnej priepasti, ktorá nás delí od USA a Číny; ii) spoločný plán dekarbonizácie a konkurencieschopnosti s cieľom urýchliť energetickú transformáciu a znížiť náklady na energiu a iii) zvýšenie bezpečnosti a zníženie závislosti;

11. víta ochranu rovnakých podmienok pre európske trhy a európske spoločnosti a ich pracovníkov, ktorú poskytujú antidumpingové

opatrenia, ktoré korigujú zahraničnú štátnu pomoc narúšajúcu hospodársku súťaž; vyzýva Komisiu, aby urýchlene využila dostupné obchodné nástroje v oblasti verejného obstarávania a zahraničných dotácií s cieľom zabrániť nekalej hospodárskej súťaži na vnútornom trhu;

Priority v oblasti presadzovania práva

12. všíma si zmeny v obchodných praktikách a poukazuje na pokles kartelových prípadov; varuje však pred novými formami škodlivého správania, ako je tichá kolúzia a algoritmická kolúzia, a zdôrazňuje potrebu zosúladiť priority presadzovania s týmto vyvíjajúcim sa prostredím;

13. všíma si návrh z Draghiho správy na „nový nástroj hospodárskej súťaže“ ako flexibilný nástroj na prieskum trhu určený na riešenie štrukturálnych problémov hospodárskej súťaže, ktoré nevyplývajú z protisúťažných dohôd ani zo zneužitia dominantného postavenia, a na zavedenie celotrhových, výhľadovo orientovaných štrukturálnych alebo behaviorálnych nápravných opatrení, a to aj znižovaním prekážok vstupu konkurentov na trh s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť, stimulovať inovácie a chrániť zraniteľných spotrebiteľov; vyzýva Komisiu, aby zanalyzovala, ako by tento nástroj mohol dopĺňať existujúci rámec pre odvetvové vyšetrovania;

14. pripomína, že podľa zmluvy má Komisia právomoc riešiť vykorisťovateľské zneužívanie;

15. berie na vedomie existenciu právneho základu pre štrukturálne nápravné opatrenia proti zneužívaniu dominantného postavenia na trhu; uvedomuje si, že v pravidlách hospodárskej súťaže EÚ sa stanovuje, že štrukturálne nápravné opatrenia by sa mali použiť len ako posledná možnosť, ak sa behaviorálne nápravné opatrenia ukážu ako neúčinné, vyjadruje však poľutovanie nad neochotou Komisie riešiť dominantné postavenie na trhu prostredníctvom štrukturálnych nápravných opatrení; opakuje svoju výzvu na lepšie využívanie štrukturálnych nápravných opatrení a na ukončenie uprednostňovania behaviorálnych nápravných opatrení a nabáda na ďalšie úsilie o posilnenie ich uplatňovania v prípade potreby; vyzýva Komisiu, aby lepšie využívala nástroj dočasných opatrení s cieľom zastaviť akúkoľvek prax, ktorá by hospodársku súťaž závažne poškodila, najmä v súvislosti s dynamickými a rýchlo sa rozvíjajúcimi trhmi, ako sú digitálne trhy;

16. víta skutočnosť, že Komisia zvolená na obdobie 2024 – 2029 považuje bývanie za prioritu; vyzýva Komisiu, aby posúdila, ako zásady hospodárskej súťaže EÚ ovplyvňujú ponuku služieb všeobecného hospodárskeho záujmu; vyzýva Komisiu, aby posúdila postavenie sociálnych služieb všeobecného záujmu a výnimku zo služieb všeobecného hospodárskeho záujmu pre dostupné bývanie;

17. zdôrazňuje význam štátnej pomoci ako nástroja na preklenutie hospodárskej priepasti medzi rozvinutejšími regiónmi EÚ a ostrovnými oblasťami, vnútrozemskými oblasťami, najvzdialenejšími regiónmi a hospodársky oslabenými oblasťami; pripomína, že umožnenie štátnej pomoci v súvislosti so službami všeobecného hospodárskeho záujmu je naďalej nevyhnutné na prežitie týchto oblastí, najmä v kontexte štátnej podpory zameranej na prepojenosť a iné základné poskytovanie služieb pre komunity žijúce v izolovaných, odľahlých alebo okrajových regiónoch EÚ; vyzýva Komisiu, aby preskúmala možnosti ďalšej flexibility pri poskytovaní finančných prostriedkov týmto regiónom;

18. berie na vedomie nedávne rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie, podľa ktorého jeden z členských štátov netransponoval smernicu o ESHS+ do vnútroštátnych právnych predpisov; zdôrazňuje význam úplnej transpozície smernice o ESHS+; vyzýva všetky členské štáty, aby zabezpečili riadne vykonávanie tejto smernice;

Fúzie a antitrustové opatrenia

19. so znepokojením berie na vedomie výklad Súdneho dvora týkajúci sa článku 22 nariadenia ES o fúziách vo veci C-611/22 P (Illumina/Komisia), ktorým sa ruší prístup Komisie akceptujúci postúpenie dohôd nepodliehajúcich oznamovacej povinnosti; uznáva, že nariadenie ES o fúziách neposkytuje Komisii dostatočné nástroje na riešenie akvizícií na účel likvidácie konkurencie; je pevne presvedčený, že vplyv rozhodnutí o fúziách na vnútorný trh odôvodňuje zahrnutie právneho základu vnútorného trhu do nariadenia ES o fúziách s cieľom plne zapojiť spoluzákonodarcov podobným spôsobom ako v prípade aktu o digitálnych trhoch; vyzýva Komisiu, aby vyžadovala od členských štátov, ktoré majú alebo si môžu nárokovať príslušnú právomoc, aby preskúmali potenciálne akvizície na účel likvidácie konkurencie na základe svojich vnútroštátnych právnych predpisov o kontrole fúzií, a aby tieto dohody naďalej postupovali v súlade s článkom 22 nariadenia ES o fúziách; vyzýva Komisiu, aby preskúmala možnosť revízie nariadenia ES o fúziách, aby tak mohla skúmať fúzie, ktoré nedosahujú prahové hodnoty EÚ alebo vnútroštátne prahové hodnoty, a to bez ohľadu na príslušné odvetvia;

20. konštatuje, že od nadobudnutia účinnosti nariadenia ES o fúziách v roku 2004 bolo 0,7 % oznámených fúzií buď zablokovaných Komisiou, alebo stiahnutých po vyšetrovaní;

21. poznamenáva, že samotné limity obratu v nariadení ES o fúziách nemusia byť vhodné na odhalenie všetkých prípadov, ktoré by mali byť preskúmané orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže; upozorňuje na praktiky, ktoré používajú dominantné spoločnosti, aby sa vyhli formálnym vyšetrovaniam, napríklad na rastúce využívanie

„partnerstiev“ v odvetví umelej inteligencie, čo tiež svedčí o tom, že je potrebné preskúmať nariadenie EÚ o fúziách;

22. víta návrh z Draghiho správy na „ochranu inovácií“ v prípadoch, keď fúzia zvyšuje schopnosť a motiváciu inovovať, a vyzýva Komisiu, aby túto myšlienku zanalyzovala a ďalej rozvinula; okrem toho žiada, aby sa zohľadnili otázky verejného záujmu, ako je vplyv na pracovníkov;

23. žiada Komisiu, aby identifikovala vnútroštátne prekážky, ktoré jej môžu brániť v tom, aby vo svojich analýzach fúzií považovala trh EÚ za relevantný; vyzýva Komisiu, aby predložila legislatívny návrh na odstránenie týchto prekážok; poznamenáva, že pri rozhodovaní o vymedzení relevantného trhu v prípadoch kontroly hospodárskej súťaže a fúzií je potrebné dôkladne analyzovať medzinárodné prostredie; vyzýva Komisiu, aby v náležitých prípadoch prijala výhľadový prístup ku konsolidácii v EÚ, ako sa navrhuje aj v správach Draghiho a Lettu, v rámci ktorého zohľadní strategický význam a prosúťažný vplyv rozsahu a priaznivých investičných podmienok v určitých odvetviach na podporu inovácií a dlhodobej hospodárskej súťaže;

24. žiada, aby sa rámce posudzovania fúzií aktualizovali tak, aby odrážali realitu digitálneho hospodárstva, v ktorom sa trhová sila môže prejaviť inými spôsobmi ako tradičným trhovým podielom na jasne vymedzených trhoch; podporuje rozvoj pokročilých metodík na analýzu dominantného postavenia založeného na údajoch a sieťových účinkov, pričom zdôrazňuje kľúčovú úlohu rozhodovania spotrebiteľov pri výbere digitálnych služieb a zariadení; nabáda Komisiu, aby posilnila mechanizmy, ktoré umožňujú interoperabilitu medzi službami a zariadeniami a podporujú inovácie a hospodársku súťaž v digitálnom ekosystéme; naliehavo vyzýva Komisiu, aby urýchlene pokročila vo vykonávaní existujúcich povinností týkajúcich sa interoperability služieb zasielania správ podľa aktu o digitálnych trhoch a existujúcich povinností poskytovateľov cloudových služieb týkajúcich sa interoperability podľa aktu o údajoch a aby začala práce na preskúmaní aktu o digitálnych trhoch, ktoré sa má uskutočniť do mája 2026; naliehavo vyzýva Komisiu, aby vykonávala existujúce povinnosti v oblasti interoperability podľa aktu o digitálnych trhoch a preskúmala rozšírenie povinností v oblasti interoperability na online služby sociálnych sietí; podporuje Komisiu v tom, aby pri posudzovaní fúzií viac zohľadňovala potenciálne poškodenie hospodárskej súťaže, ak by expanzia na susedné trhy mala za následok ďalšie posilnenie dominantného postavenia na hlavnom trhu nadobúdajúcej spoločnosti;

25. vyzýva Komisiu, aby riešila príliš dlhé antitrustové vyšetrovania, počas ktorých spoločnosti naďalej profitujú zo svojich protisúťažných praktík; vyzýva Komisiu, aby stanovila primerané lehoty pre antitrustové prípady a zabezpečila účinné vykonanie prijatých rozhodnutí; vyzýva Komisiu, aby prijala ďalšie dočasné opatrenia s

cieľom zastaviť akúkoľvek prax, ktorá by hospodársku súťaž závažne poškodila, najmä v súvislosti s dynamickými a rýchlo sa rozvíjajúcimi trhmi, ako sú digitálne trhy;

Sektorové politiky

26. víta dva prelomové rozsudky Súdneho dvora zo septembra 2024, v ktorých sa potvrdzuje tvrdenie Komisie, že írska daňová dohoda so spoločnosťou Apple predstavuje nezákonnú štátnu pomoc a že spoločnosť Google v rozpore so zmluvami zneužila svoje dominantné postavenie; berie na vedomie, že právny rámec v Írsku sa odvtedy zmenil; nabáda Komisiu, aby pokračovala v opatreniach proti zneužívaniu štátnej pomoci, ktoré zahŕňa selektívne poskytovanie daňových úľav spoločnostiam;

27. berie na vedomie škodlivý vplyv medzinárodnej daňovej súťaže; pripomína svoju podporu vykonávaniu druhého piliera Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD); vyjadruje hlboké poľutovanie nad prezidentským dekrétom USA z 20. januára 2025, v ktorom sa uvádza, že globálna daňová dohoda OECD nemá v Spojených štátoch „žiadnu silu ani účinok“; zdôrazňuje význam multilateralizmu pri zabezpečovaní toho, aby nadnárodné spoločnosti platili svoj spravodlivý podiel na daniach tam, kde sa vytvára hodnota; zastáva názor, že EÚ by sa mala v plnej miere podporiť smernicu OECD týkajúcu sa druhého piliera;

28. zdôrazňuje znepokojujúce koncentrácie trhu v rámci rôznych digitálnych trhov, ako sú sociálne médiá, vyhľadávače, umelá inteligencia, cloudové služby, elektronický obchod, mikročipy a online reklama; zdôrazňuje skutočný a potenciálny negatívny vplyv na únijnú konkurencieschopnosť, odolnosť dodávateľských reťazcov, slobodu médií, ochranu súkromia a údajov, spoločnosť a demokraciu; naliehavo vyzýva Komisiu, aby sa zaoberala otázkami, ktoré sú špecifické pre trh s technológiami, vrátane infraštruktúrnej moci na úrovniach hardvéru a cloud computingu, vertikálnej koncentrácie, algoritmickej manipulácie digitálnej verejnej sféry a trhového pákového efektu na digitálnych trhoch, o čom svedčí pokrok dosiahnutý na základe aktu o digitálnych trhoch; okrem toho vyzýva na začatie nových vyšetrovaní v odvetví cloudových služieb s cieľom ďalej zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž a inovácie, a to vzhľadom na mieru koncentrácie trhu v tomto odvetví a protisúťažné postupy týkajúce sa zložitých a netransparentných licenčných podmienok alebo núteného balíčkovania; okrem toho naliehavo vyzýva Komisiu, aby sa zaoberala rastúcou vertikálnou koncentráciou dominantných aktérov v celom hodnotovom reťazci reklamy, ktorá ohrozuje online reklamný sektor EÚ;

29. berie na vedomie rýchly rozvoj služieb umelej inteligencie, ktorý môže viesť ku koncentrácii trhu; vyzýva Komisiu, aby zaujala ekosystémový prístup k tomuto odvetviu, a to aj vypracovaním a

uplatňovaním nových teórií ujmy s cieľom riešiť ďalšie upevňovanie pozícií dominantných aktérov v tomto odvetví; zdôrazňuje, že akt o digitálnych trhoch obsahuje niekoľko ustanovení, ktoré sa musia použiť nato, aby sa strážcom prístupu zabránilo v obmedzovaní nových vývojárov umelej inteligencie, a žiada Komisiu, aby urýchlene prijala kroky na riešenie rizika, že spotrebitelia budú nútení využívať na svojich mobilných zariadeniach preddefinované služby umelej inteligencie, a tak zabezpečila, že systémy umelej inteligencie zostanú používateľsky voliteľné a transparentné, čím sa zaručí hospodárska súťaž a možnosti voľby pre spotrebiteľov; vyzýva Komisiu, aby preskúmala možnosť doplniť generatívnu umelú inteligenciu ako novú základnú platformovú službu podľa aktu o digitálnych trhoch;

30. konštatuje, že veľkí digitálni aktéri využívajú svoju trhovú silu, moc nad spotrebiteľmi, finančné zdroje a koncentráciu údajov na jednom trhu na posilnenie svojho postavenia na inom trhu; zdôrazňuje, že malé subjekty nemôžu konkurovať uvedeným faktorom, čo ešte viac zvyšuje závislosť občanov EÚ od toho istého malého počtu mimoúnijných podnikov a ohrozuje strategickú autonómiu; požaduje zvýšenú kontrolu posilňovania postavenia dominantnými aktérmi digitálneho sektora v iných odvetviach a strategickej autonómie EÚ prostredníctvom revízie usmernení o fúziách s cieľom zabezpečiť, aby bolo možné účinnejšie kontrolovať využívanie trhovej sily;

31. všíma si význam údajov a nástrojov na analýzu údajov ako jedného z odrádzajúcich faktorov pre koncentrácie na digitálnom trhu a akvizície v digitálnom sektore; v prípadoch koncentrácií, do ktorých je zapojený jeden alebo viacero subjektov v digitálnych sektoroch, požaduje stanovisko Európskeho výboru pre ochranu údajov k významu súborov údajov pre zamýšľanú koncentráciu, osobným údajom spracúvaným v rámci cieľovej akvizície a potenciálnemu vplyvu zamýšľanej koncentrácie na právo na súkromie a ochranu údajov;

32. vyjadruje znepokojenie nad rastúcim využívaním mechanizmov dynamickej cenotvorby v celej EÚ; vyzýva Komisiu, aby preskúmala regulačné opatrenia proti vysoko adaptívnym a nepriehľadným metódam cenotvorby;

33. vyzýva Komisiu, aby dôrazne presadzovala všetky pravidlá hospodárskej súťaže vrátane nariadenia o zahraničných subvenciách a aktu o digitálnych trhoch s cieľom riešiť praktiky strážcov prístupu a podporovať súťažeschopné trhy a spravodlivú hospodársku súťaž; zdôrazňuje, že Komisia musí mať dostatok zamestnancov na presadzovanie práva, pričom poznamenáva, že k zlepšeniu presadzovania práva hospodárskej súťaže môžu prispieť nové nástroje, ako aj vedci a ekonómovia z rozličných odborov; zdôrazňuje najmä, že akt o digitálnych trhoch by sa mal uplatňovať prísne a nezávisle bez akéhokoľvek oslabovania vonkajšími tlakmi;

zdôrazňuje, že akt o digitálnych trhoch a potenciálne pokuty sa nesmú využívať ako nástroj na vyjednávanie v súvislosti s diskusiami o clách, ale ako základný kameň úsilia EÚ o zabezpečenie spravodlivých a konkurencieschopných digitálnych trhov; berie na vedomie šesť postupov v prípade nedodržiavania predpisov, ktoré sa začali proti niektorým označeným strážcom prístupu; je hlboko znepokojený možnými oneskoreniami v kľúčových vyšetrovaniach a schopnosťou Komisie, pokiaľ ide o dodržiavanie povinnosti vynaložiť „maximálne úsilie“ a bezodkladné prijatie rozhodnutia o postupoch v prípade nedodržiavania predpisov;

34. so znepokojením berie na vedomie rozdrobenosť mnohých spotrebiteľských trhov vrátane finančných služieb, telekomunikácií a energií pre domácnosti a vyzýva na rýchlejšiu a väčšiu integráciu trhu tam, kde to prináša výhody pre spotrebiteľov, a na uznanie skutočnosti, že takáto integrácia trhu môže byť motorom investícií a inovácií;

35. vyjadruje znepokojenie nad vysokou koncentráciou v maloobchodnom, poľnohospodárskom a automobilovom odvetví v zámorských územiach, keď nadmerné ceny, ktoré stanovujú dominantné podniky za základné výrobky a služby, prehlbujú nerovnosti, neistotu a územné rozdiely; vyzýva Komisiu, aby začala vyšetrovanie možného zneužívania dominantného postavenia podľa článku 102 ZFEÚ;

36. so znepokojením berie na vedomie vysoký stupeň koncentrácie trhu v európskom finančnom sektore, ako aj jeho trvalé nadmerné spoliehanie sa na obmedzené množstvo poskytovateľov služieb z krajín mimo EÚ; poznamenáva, že tri najväčšie ratingové agentúry majú stále trhový podiel viac než 90 %; vyjadruje znepokojenie nad pretrvávajúcou vysokou koncentráciou na audítorskom trhu subjektov verejného záujmu (SVZ), kde prevažnú väčšinu príjmov EÚ z auditov SV držia hlavne štyri spoločnosti, čo obmedzuje výber a prináša riziko tzv. dozorného zajatia; vyzýva Komisiu, aby predložila posúdenie vplyvu týkajúce sa možností riešenia týchto obáv; naliehavo vyzýva Komisiu, aby dôkladne posudzovala verejné súťaže v oblasti expertízy účastníkov trhu s auditom, aby sa zabránilo možným konfliktom záujmov;

37. vyjadruje znepokojenie nad krízou cien potravín a v tejto súvislosti konštatuje vysokú mieru koncentrácie trhu v potravinových dodávateľských reťazcoch; opakuje svoju výzvu Komisii, aby naliehavo vykonala hĺbkovú analýzu rozsahu a efektu nákupných aliancií, a tým venovala osobitnú pozornosť zaručeniu spravodlivej hospodárskej súťaže a väčšej transparentnosti obchodných praktík reťazcov supermarketov a hypermarketov, najmä ak takéto praktiky ovplyvňujú hodnotu značky a výber produktov alebo obmedzujú inovácie či porovnateľnosť cien; v tejto súvislosti pripomína koncentráciu trhu v oblasti obchodovania s poľnohospodárskymi

komoditami, kde prevažnú väčšinu svetového obchodu s plodinami predstavujú štyri spoločnosti; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia napriek obavám z narušenia hospodárskej súťaže podmienečne schválila fúziu Bunge-Viterra v roku 2024 (M.11204); žiada Komisiu, aby riešila nadmerné hromadenie moci v rukách niekoľkých veľkých aktérov na tomto trhu s cieľom posilniť vyjednávaciu pozíciu poľnohospodárov aj spotrebiteľov; v tejto súvislosti vyzdvihuje zavedenie nového nástroja hospodárskej súťaže;

38. berie na vedomie vysoké čisté zisky bánk EÚ počas tohto inflačného obdobia, ktoré boli spôsobené najmä oneskoreným premietnutím rýchleho sprísňovania menovej politiky do vkladových úrokových sadzieb;

39. s osobitným znepokojením berie na vedomie dominantné postavenie dvoch medzinárodných kartových schém na platobnom trhu EÚ a ich zapojenie do postupov, ktoré posilňujú a rozširujú ich dominantné postavenie na tomto trhu, čo môže ešte viac prehĺbiť prekážky vstupu na trh a zabrzdiť dlhodobé inovácie[1], ako aj viesť k vyšším nákladom pre podniky v EÚ a v konečnom dôsledku aj pre spotrebiteľov; vyzýva Komisiu, aby prijala rozhodné opatrenia, pričom zdôrazňuje potrebu revízie nariadenia o výmenných poplatkoch [nariadenie (EÚ) 2015/751] s cieľom riešiť výrazné zvýšenie poplatkov za kartové schémy účtovaných medzinárodnými kartovými schémami a zabezpečiť spravodlivé, konkurencieschopné a transparentné trhové prostredie;

Zapojenie Európskeho parlamentu

40. zdôrazňuje, že Európsky parlament by mal byť dostatočne zapojený do formovania politiky hospodárskej súťaže; varuje pred nadmerným využívaním právne nezáväzných nástrojov, ako sú usmernenia a dočasné rámce, pri ktorých je zapojenie Európskeho parlamentu obmedzené; vyzýva Komisiu, aby začala rokovania o medziinštitucionálnej dohode o politike hospodárskej súťaže s cieľom fomalizovať svoje priority v oblasti presadzovania práva voči Európskemu parlamentu; vyzýva Európsku radu, aby prijala rozhodnutie podľa článku 48 ods. 7 Zmluvy o Európskej únii, ktoré umožní prijímanie legislatívnych aktov v oblasti politiky hospodárskej súťaže v súlade s riadnym legislatívnym postupom; zdôrazňuje, že Európsky parlament by mal byť viac zapojený do činnosti pracovných skupín a expertných skupín v rámci Medzinárodnej siete pre

---

[1] Osobitná správa Európskeho dvora audítorov: Digitálne platby v EÚ – Napriek pretrvávajúcim nedostatkom sa stali bezpečnejšími, rýchlejšími a lacnejšími, 9. januára 2025, https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/SR-2025-01/SR-2025-01_SK.pdf.

hospodársku súťaž a OECD ako pozorovateľ, ako aj do skupiny na vysokej úrovni pre akt o digitálnych trhoch;

41. vyzýva príslušnú výkonnú podpredsedníčku a komisárku zodpovednú za politiku hospodárskej súťaže, aby udržiavala úzky kontakt s príslušným výborom Európskeho parlamentu a jeho pracovnou skupinou pre otázky hospodárskej súťaže;

°

° °

42. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.